

takó da jih še zdaj v duši slšim.
Odkod se je pri onih debelokožcih,
pri onih štorastih postavah
vzela taka harmonija?

(Najbrže so igrali Haydnovo »Pred stolom Tvoje
milosti...« Op. prev.)

(Kitica 9.):

Pesem me je spominjala sladkogrenkih spevov,
ki sem jih bil čul v mladosti; srce,
ki jih je bilo čulo v domači hiši,
se jih je spomnilo v dnevih bridkosti:
spomnil sem se ljube matere,
zahrepenel sem zopet po miru, po ljubezni;
začutil sem izgubo davnega raja,
in stal sem kakor zamaknjen.

(Kitica 10.):

In ko je godba umolknila, so ostale v meni
misli silne in mirne.
In dejal sem sam pri sebi: Cesar, ki se boji
uporov italijanskih in slovanskih,
je te-le ljudi s silo odtrgal od njih domov,
in tukaj jih neprestano
goni kot sužnje, da nas tišče v sužnosti;
goni jih s Hrvatskega in s Češkega,
(schiavi li spinge per ternerci schiavi,
li spinge di Croazia e di Boemme)
kakor pastir goni čredo, da prezimuje v Močvarah (Ma-
[remme]).

(Kitica 11.):

Trdo je njih življenje, trdo z njimi ravnanje,
nemi bivajo med nami, zasmehovani, osamljeni,
orodje slepo mnogoškega roparstva,
ropajo tisto, kar ni njihovo, morda brez zavednosti;
in to sovražstvo, ki ne bo nikoli zblížalo
lombardskega ljudstva z nemškim,
koristi le njemu, ki vlada s tem, da razdvaja.
In ki se boji, da se ne bi doslej sovražni narodi med seboj
(e quest' odio che mai non avvicina [pobratili
il popolo lombardo all' alemanno,
giova a chi regna dividendo, e teme
popoli avversi affratellati insieme]).

Teh čisto krščanskih idej bratstva vseh narodov se
je bil Giusti navzel pri slovečem Aleksandru Manzoni-
ju, čigar gost je bil skozi en cel mesec eno leto prej v
Milanu (l. 1845); Manzoni pa je gorel za to misel že od
svoje nežne mladosti, ko je kot deček bil v Parizu do-
živel veliko revolucijo l. 1789. Kaj drugega v tej pesmi
želi Giusti kakor to, da bi se nekoč ti doslej med seboj
sovražni narodi, Nemci, Čehi in Hrvatje, z Italijani po-
bratili in da bi nehali vsakršno suženjstvo? S kak-
šnimi čustvi pač danes italijanski imperialisti čitajo
Giustija? Kaj ne gonijo sedaj iz Italije svojih ljudi nad
nas, da nas tišče v sužnosti? Ali ne velja cela kitica 11.
z majhno spremembo o njihovih vojaki? Prej despo-
tizem Habsburžanov in Nemcev, zdaj laških kapitali-
stov. In vendar se z brzimi koraki bliža doba, ko se
uresniči krščanska misel, da smo si bratje vsi
narodi.

D.

Paul Lindau. V Berlinu je umrl v osemdesetem letu
svoje starosti pisatelj Paul Lindau, ki je bogatil nemško
literaturo dolgo vrsto let s kritikami, dramami, romani,
potopisi in podlistki. Število njegovih del je veliko.
Izdajal je tudi v Bismarckovem duhu pisano revijo »Die
Gegenwart«. Posvetil se je bil tudi gledališču in delo-
val prvo na sijajnem gledališču v Meiningenu in nazad-
nje na dveh berlinskih gledališčih. Najbolj znani so nje-
govi romani iz berlinskega življenja, ki se beró še danes.

Fr. B.

Rdeče vrste.

Nihče si ni mogel zapomniti ne njegovega obraza
ne številke, katero je nosil. Ko je stal v vrsti s skode-
lico, so rekli, da ni njihov. Ko ga je narednik bral, se
je čudil, kako je prišlo to ime v njegov notes. A on se
je čudil najbolj. Pogrešali ga nismo, ko smo ga pokopali
ob cesti — ne kot konja, zakaj konj sploh nismo po-
kopavali. Čez sedem dni je prišlo na njegovo ime pismo,
ki ga je greblo iz groba, tako goreče je bilo. Vsebine
pa vam ne morem povedati, ne morem...

Zunaj je solnce. Gledam na vrt. Kmet preobrača z
vilami seno. V sobo diši, zelenje sije na stene, ki so
dolgočasne kot prostor, v katerem spi mrlič. Ves dolgi
dan črtam papir in ne vem, čemu; ne prihaja mi na
misel, kaj bodo pisali nanj. Že petkrat sem potegnil pre-
dolgo črto. Moj šef mi je zatrdil že petkrat, da nimam
talenta. Zelenkaste stene, solnce in vonj...

Zapisal sem bil, da so boleti moža lepše, kot bo-
lesti žene... Gospa Marica je bila prijazno huda name.
Ves sem zmeden. Čas zori naglo, da se bojim govoriti.
Vrednost naših žena se je zvišala v neskončnost. Teža
štirih oglov, družine in domovine je padla na njih pleča
— vse nam so rodila njih nedrija. Vsi smo se naučili
molče prenašati grozo — ne solz, ne kapljic krvi ne
štejemo...

Če bi bil slikar, bi naslikal to-le sliko: V ladji, ki
se potaplja, sedi Nazarenec. Tisoč rok je vprtih vanj,
tisoč ust kliče: Reši nas, poginjamo! On spi. Ne, ne bi
mogel naslikati te slike; toliko groze in veličine je v
nji, toliko groze...

Bratjel Videl sem ljudi, ki so peli v boj in so peli
na morišče. Videl sem ljudi, ki so trepetaje jokali v boj
in na morišče. Tretji niso kazali ne tega ne onega.
Težka je razlika med junaki in junaki, med ozkosrč-
nimi in ozkosrčnimi ni ploti. Brat, kako boš sodil?
Vem, da ti je pesem ljubša, a v posebnih trenutkih je
tudi pesem žalost. Brat, smešna je tvoja zadrega, ko ne
ločiš morilca od junaka.

Človek ne ljubi brez vzroka, a pogosto brez vzroka
sovraži. Ne išči v sovražstvu ne resnice ne pravice.
Dobro je, da se naučimo tega in iščemo novih poti in
studencev za svoje bolečine.

Slednji izmed nas je v dveh izdajah: ena, grob in
cenen odtisek, je za dom — druga, v sijajni obliki, je
za javnost. Razumem, zakaj smo si med svetom naj-
bližji tako tuji, zakaj smo si v intimnem krogu tako
neznosni.